

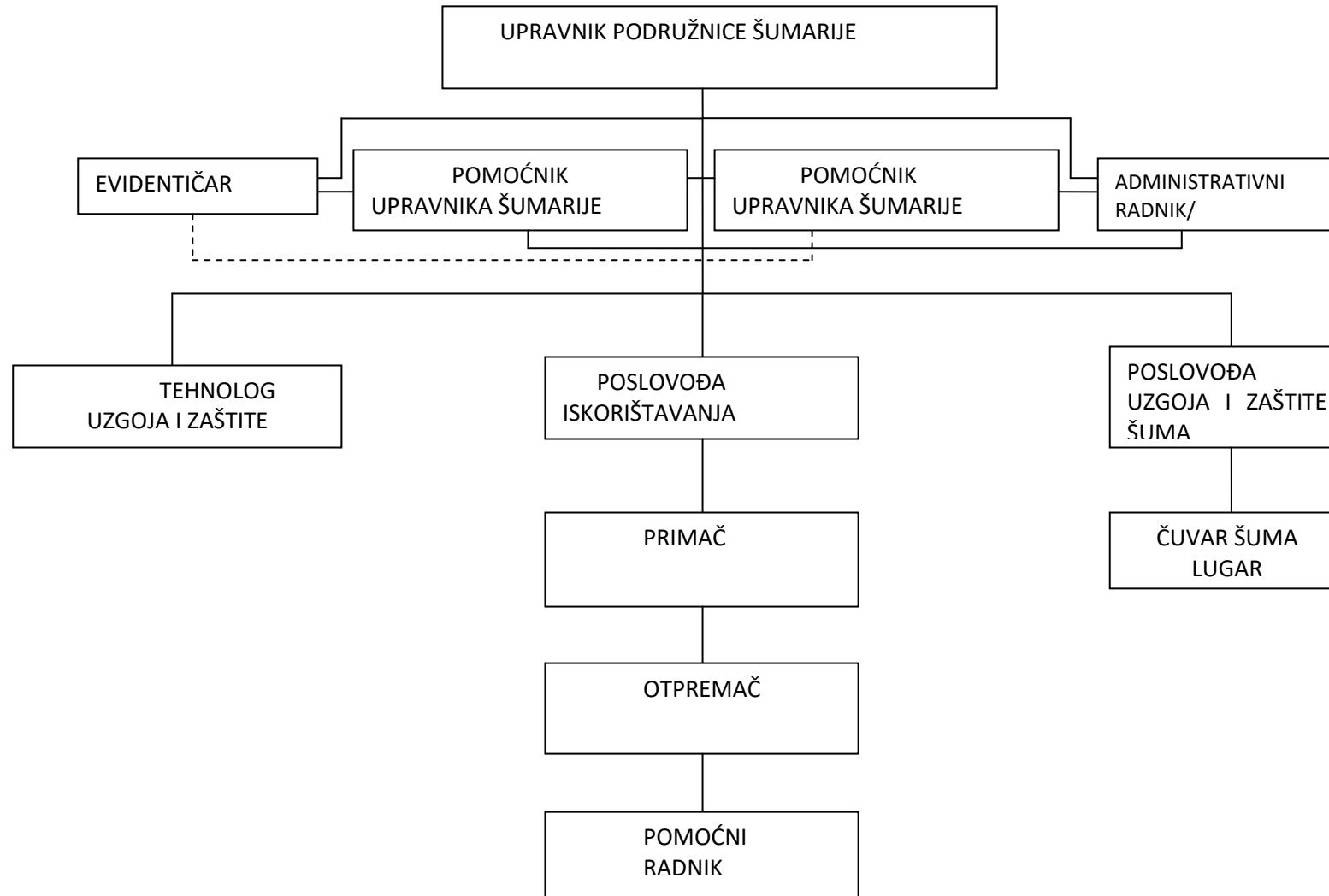
**ŠPD “UNSKO-SANSKE ŠUME” d.o.o.
Bosanska Krupa, Radnička bb**

Tel: +387 37 473-668 Identifikacioni broj: 4263074140004
+387 37 473-669 Porezni broj: 11071044
Fax: +387 37 473-671 E-mail: kontakt@ussume.ba
Web: www.ussume.ba

**SAŽETAK ŠUMSKOGOSPODARSKE
OSNOVE ZA ŠGP
«BOSANSKOPETROVAČKO»**
**(urađene sa periodom važnosti od 01.01.2014.do
31.12.2023.godine)**

ORGANIZACIONA ŠEMA PODRUŽNICE „ŠUMARIJE“ BOSANSKI PETROVAC

1. OPĆE KARAKTERISTIKE „BOSANSKOPETROVAČKOG“ ŠGP-a

1.1 Kratak historijat područja

Šumskogospodarsko područje «Bosanskopetrovačko» formirano je 1961.godine odlukom Izvršnog vijeća BiH (Sl. list NR BiH br. 31 / 61).U organizacionom pogledu po pitanju gazdovanja šumama na «Bosanskopetrovačkom » šumskogospodarskom području od 1961. godine pa do posljednjeg uređajnog perioda bilo je niz reorganizacija vezanih za integraciju i dezintegraciju sa industrijom za preradu drveta.

Tadašnjim šumskogospodarskim područjem gazdovala je Šumska Uprava «Osječenica» Bosanski Petrovac. 1965-te godine ulazi u sastav Šumsko industrijskog preduzeća « Osječenica» Bosanski Petrovac, te se 1974-te godine izdvaja kao OOUR «Šumarstvo» Bosanski Petrovac, da bi 1977 godine ušao u sastav R.O. ŠIPAD «Oštrelj». 1990-te godine formiran je ŠIP «Oštrelj», a «OOUR Šumarstvo» Bosanski Petrovac transformiše se u RJ «Šumarstvo» Bosanski Petrovac. Tokom ratnog perioda šumskogospodarsko područje «Bosansko Petrovačko» ušlo je u sastav JP «Srpske šume» kao ŠGP «Oštrelj» Petrovac. Nakon Dejtona, kada su uspostavljene entitetske granice veći dio šumskogospodarskog područja nalazi se, ponovo, na teritoriji Federacije BiH i 1996-te godine uspostavlja se preduzeće pod nazivom «ŠIP OŠTRELJ» d.d. u mješovitoj svojini Bosanski Petrovac. U oktobru 1997-e dolazi do transformacije, odnosno razdvajanja «ŠIP-OŠTRELJ» na DIP «OŠTRELJ» i JP za šumarstvo «Osječenica» Bosanski Petrovac. JP za šumarstvo «Osječenica» Bosanski Petrovac osnovano je odlukom Općinskog vijeća Općine Bosanski Petrovac, upisano u registar Kantonalnog suda Bihać od 01.01.1998. godine, kada zvanično počinje sa radom, i posluje sve do 12.04. 2000. godine. Odlukom o osnivanju JP «Unsko Sanske šume» koju je donijela skupština Unsko Sanskog kantona (Sl. glasnik Unsko Sanskog kantona br. 11/98 i 7/99) 13. 04. 2000. godine formira se javno preduzeće u djelatnosti šumarstva u čiji sastav ulazi i «Osječenica» Bosanski Petrovac kao transformisana organizaciona jedinica Šumska uprava Bosanski Petrovac.

Članom 48. Zakona o šumama FBiH («Sl. novine Federacije BiH» br. 20/02) predviđeno je da državnim šumama i šumskim zemljištima upravljaju Federalna uprava i kantonalna uprava, gdje dio poslova u pogledu gospodarenja državnim šumama, kantonalne uprave ustupaju kantonalnim šumsko-privrednim društвima. Shodno tome, JP»Unsko Sanske šume» izvršilo je 16. 07. 2004. godine preregistraciju, odnosno upis u sudski registar, u Kantonalnom sudu u Bihaću kao ŠPD «Unsko-sanske šume» d.o.o. Bosanska Krupa, a Šumska uprava Bosanski Petrovac kao Podružnica «Šumarija» Bosanski Petrovac.

1.2 Geografske i orografske karakteristike šumskogospodarskog područja

Šumskogospodarsko područje «Bosanskopetrovačko» smjeшteno je u sjeverozapadnom dijelu Bosne i Hercegovine. Ovo područje leži na planinskim masivima Osječenice, Klekovače, Srnetice i Grmeča dok se između ovih masiva proteže široka uvala (Bravsko polje, Petrovačko polje i Vrtoče). Najviša tačka na području je vrh Velika Osječenica (1796m), zatim Mala Osječenica (1720m), te nešto niža Javorova Kosa (1431m). Najniža tačka područja nalazi se u blizini Kulen Vakufa na rijeci Uni sa visinom 308 m. Najveći dio područja se nalazi na nadmorskoj visini od 1000 do 1200 m.

Ovako definisan reljef sa ekspozicijama i visinskom raslojenošću svakako je uticao na formiranje vegetacijskih tipova, a nadmorske visine imaju utjecaj na prirodni razvoj šume posebno šuma sa četinarima.

Šumskogospodarsko područje sa zapadne i sjeverne strane graniči sa Unskim šumskogospodarskim područjem, sa sjeveroistočne strane sa Sanskim, a sa istočne sa Ključkim šumskogospodarskim područjem, a sa južne strane graniči sa Drvarskim područjem i teritorijom RS.

1.3 Klimatske karakteristike šumskogospodarskog područja

Ovo područje ima umjereno kontinentalnu klimu, dok u dijelovima koji imaju veću nadmorsku visinu prevladava planinska klima. Strujanje zraka je izrazito. Na ovom području se javlaju vjetrovi iz sjevernog, zapadnog i južnog kvadranta. Sa aspekta padavina ovo područje spada u humidna područja.

Klima sa svojim elementima (temperatura, vlaga, svjetlost, vjetar) ima u odnosu na druge faktore presudan značaj u pedogenezi i obrazovanju biljnih asocijacija. Da bi imali potpun uvid o utjecaju klime na formiranje i promjene zemljišta i vegetacije, neophodna su duža meteorološka osmatranja. Kako u konkretnom području nema osmatračkih stanica nemamo ni dostupnih podataka koji bi nam poslužili da sagledamo klimatske prilike na ovom području.

1.4 Geološko-pedološke karakteristike šumskogospodarskog područja

«Bosanskopetrovačko» ŠGP nalazi se u području unutrašnjih Dinarida, kojoj pečat daju jedri krečnjaci različite geološke starosti. Najveće prostranstvo zauzimaju kredni krečnjaci od kojih su građeni masivi Grmeča, Osječenice, Srnetice i Klekovače. Značajne površine zauzimaju dolomiti koji se nalaze uz i u Petrovačkom polju. Također, značajne površine se nalaze pod flišnim naslagama na južnim dijelovima Grmeča. Ove naslage su predstavljene laporima, brečama i konglomeratima, a njih karakteriše lako mehaničko drobljenje, s čim u vezi je i dubok fiziološki aktivni profil.

Na ovom području se javlaju tipična krečnjačka zemljišta, kao rezultat pedogenetskih procesa koji se odvijaju na krečnjačkim supstratima.

Ta zemljišta je moguće predstaviti kao:

Rendzine,

Skeletna krečnjačka zemljišta,

Pjeskovita dolomitna rendzina i

Podzolasta bujadična zemljišta;

1.5 Vegetacijske karakteristike šumskogospodarskog područja

Pedološko i tipološko kartiranje šuma i šumskog zemljišta obavljeno je u ranijem uređajnom periodu. Na osnovu izvršenih kartiranja izrađene su pedološke i tipološke karte M= 1 : 25 000 po gospodarskim jedinicama i realizacije planova iste. Na osnovu pedološkog i tipološkog kartiranja izdvojeni su proizvodni tipovi šuma i šumskog zemljišta na osnovu kojih su formirane gazdinske klase. Sve šume i šumska zemljišta u «Bosansko petrovačkom» šumsko-gospodarskom području mogu se, s obzirom na svoje porijeklo i dosadašnji uzgojni oblik, generalno razvrstati na:

- Visoke šume – šume generativnog porijekla koje se rasprostiru na površini od: 24528,80 ha ili 61,94% ukupne površine šumsko-gospodarskog područja. Sa privrednog gledišta to je povoljan odnos, pogotovo ako se ima u vidu da glavninu površine ovih šuma čine ekonomski šume, sa malim izuzetkom visokih šuma nepodesnih za gazdovanje koje čine 0,13% ukupne površine visokih šuma.
- Izdanačke šume – šume vegetativnog porijekla koje se rasprostiru na površini od 11715,00ha ili 29,58% ukupne površine šumsko-gospodarskog područja.
- Neobrasla šumska zemljišta rasprostiru se na površini od 3357,9 ha ili 8,48% ukupne površine šumskogospodarskog područja.

1.6 Hidrografske karakteristike šumskogospodarskog područja

Geološka podloga, pošto se radi o krečnjacima, ima negativan utjecaj na hidrografiju. Područje pokazuje izuzetno siromaštvo vodotocima, koji ljeti uglavnom presušuju. Izvora ima veoma malo.

1.7 Imovinsko-pravne prilike

Zakon o šumama («Sl. novine Federacije B i H» br. 20/02) član 45. zabranjuje svaki promet državnih šuma i šumskog zemljišta koji je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.I pored primjene zakona o šumama, zakona o uzurpacijama i zakona o eksproprijaciji, problemi na rješavanju imovinsko – pravnih odnosa i dalje su prisutni na ovom području. Aktivnosti na rješavanju imovinsko - pravnih odnos prisutne su tek u poslijeratnom periodu, a evidencija o uzurpiranom šumskom zemljištu postoji u preduzeću na nivou referata za imovinsko pravne poslove.

Također, ne održavanjem graničnih znakova između državnog i privatnog posjeda u proteklom uređajnom periodu gdje je uključen i ratni period 1992.-1995. godine uticalo je da se stanje pogorša u smislu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, odnosno uspostavljanja granične linije između državnog i privatnog posjeda.Preduzeće koje gazduje šumama u državnoj svojini dužno je da prilikom izrade ŠGO-e unese sve promjene vezane za liniju posjeda.Linija posjeda utvrđena je na bazi katastarskih karata (Austrougarskog porijekla) razmjere 1: 6.250 i šumarskih karata razmjere 1: 25000.Unatoč tačno utvrđenoj granici posjeda na gore navedeni način, uzurpacije državnog zemljišta na ovom šumskogospodarskom području su stalno prisutne, ali zbog nedostataka podataka o uzurpacijama u prošloj šumskogospodarskoj osnovi ne može se napraviti uporedna analiza između stanja uzurpiranih površina ove i prethodne šumskogospodarske osnove i dati ocjena o njihovom porastu, odnosno, smanjenju.

2. POSEBNA OGRANIČENJA U SISTEMU GOSPODARENJA

Znatan dio površina šuma i šumskog zemljišta na Bosansko Petrovačkom šumskogospodarskom području zahtijevaju posebna ograničenja u sistemu gospodarenja. To se prije svega odnosi na površine šumskogospodarskog područja obuhvaćene nacionalnim parkom Una, zatim površine obuhvaćenje I, II i III zonom sanitarne zaštite izvorišta Smoljana, te povшинe ŠVZV koje su izdvojene prilikom certificiranja šuma to su:

- Prašuma Crni vrh
- Kanjon Une sa termofilnom vegetacijom
- Skakavac-bazen i izletište

2.1. Nacionalni park Una

Donošenjem zakona o Nacionalnom parku Una (sl.novine FBiH br.44/08) kao i konstituisanjem J.P.NP Una d.o.o Bihać (Odluka objavljena u sl.novinama FBiH br.71/08 osnivač F BiH) iz ŠGP odnosno G.J. Osječenica Kulen Vakuf isključeno je 93,3 ha iz redovnog gospodarenja.

Pošto JP Nacionalni park Una nije kadrovski a ni materijalno nije sposobljena da vrši gospodarenje šumama između JP Nacionalni park Una i ŠPD „ Unsko – sanske šume“ 10.04.2012. godine potpisani je memorandum o suradnji.

Glavni cilj memoranduma je implementacija zakona o Nacionalnom parku, gdje se obje strane slažu da će svojim aktivnostima doprinijeti zaštiti prirodnih vrijednosti, zaštiti eko sistema prirodnih procesa, očuvanju biodiverziteta, staništa biljnih i životinjskih vrsta i kulturnih osobenosti.

Za svaku pojedinu aktivnost strane će potpisati posebno sporazum u kojemu će jasno i detaljno odrediti: ciljeve aktivnosti, plan aktivnosti, plan troškova, stručne kadrove, vremenski rok i dodatne podatke koje smatraju korisnim i potrebnim za realizaciju aktivnosti. U narednim tabelama prikazana je struktura površina za odjele/odsijeke obuhvaćene NP Una.

2.1. NP Una

Gosp.jedinica	Gazdinska klasa	Odsijeci	Površina ha
Osjećenica Kulen Vakuf	4413	ne min	
		min	2e,9c,16a,17a
		ukupno	90,5
	6404	ne min	
		min	16c
		ukupno	0,6
	8000	ne min	0,6
		min	17b,17c,17d
		ukupno	2,2
Σ	NP Una	ne min	2,2
		min	91,1
		ukupno	93,3

2.2. Izvorište Smoljana-Vodozaštitno područje

Izvorište Smoljana je glavni sabdijevač pitkom vodom općine Bosanski Petrovac i prigradskih naselja. Nalazi se 10,5 km sjeverno od Bosanskog Petrovca u podnožju planine Grmeč na nadmorskoj visini od 960 metara.

U uskom pojasu oko samog izvora nalaze se šume smrče i jele, a u široj okolini mješovite šume bukve i jele sa smrčom. Izvorištem gospodari lokalno vodovodno preduzeće Bosanski Petrovac. Na osnovu projekta „ Zaštita izvorišta vode za piće Smoljana, općina Bosanski Petrovac“ koji je uradio Institut za hidrogradnju Građevinskog fakulteta u Sarajevo, Općinsko vijeće donijelo je Odluku o zonama sanitарне zaštite i zaštite izvorišta vode za piće Smoljana, Općina/Opština Bosanski Petrovac broj: 02/1-25-1426-7/08 od 30.06.2008. godine.

Međutim ovu Odluku OV Bosanski Petrovac je potrebno uskladiti sa Pravilnikom o načinu uređivanja uslova za određivanje zona sanitарне zaštite i mjera za izvorišta vode za javno slijeganje stanovništva iz 2012. godine.

Vodozaštitno područje je predstavljeno kroz tri zone sanitарne zaštite (zona Ib, zona II i zona III) i prostire se na površini od 1363,5 ha. U okviru Ib zone sanitарne zaštite šuma i šumska zemljišta zauzimaju površinu od 57,2 ha, a u okviru zone II 285,1 ha a u okviru III zone sanitарne zaštite šuma šumska zemljišta obuhvataju površinu od 1021,2 ha. Prema šumskoj podjeli sve zone sanitарne zaštite nalaze se u okviru G.J. Grmeč – Bosanski Petrovac.

Površine po zonama i kategorijama šuma:

Gosp.jedinica	Vodozaštitna zona (zona sanitарне заštite)	Kategorije šuma	Površina ha
„ Grmeč – Bosanski Petrovac“	Ib	1000	40,5
	Ib	5000	3,0
	Ib	6000	4,1
	Ib	7000	8,1
	Ib	8000	1,5
	Ukupno I zona		57,2
„ Grmeč – Bosanski Petrovac“	II	1000	281,3
	II	5000	0,6
	II	6000	2,7
	II	7000	0,5
	II zona		285,1
„ Grmeč – Bosanski Petrovac“	III	1000	1015,0
	III	7000	6,2
	Ukupno III zona		1021,2
	Ukupno vodozaštitno područje		1363,5

Vodozaštitna zona I obuhvata površinu od 57,20 ha i nalazi se u pojasu šuma bukve i mješovitih šuma bukve i jеле sa smrćom. Iako su prema novom pravilniku o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdjevanje stanovništva iz 2012. godine u prvoj vodozaštitnoj zoni dozvoljene sječe uz standardne + dodatne mjere zaštite zbog činjenice da „Odluka općinskog vijeća Bosanski Petrovac o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće Smoljana“, broj 01/1-25-1426-7/08 od 30.06.2008. nije uskladena sa odredbama novog Pravilnika, prilikom utvrđivanja plana sječa sastojine obuhvaćene prvom vodozaštitnom zonom isključene su iz redovnog gospodarenja odnosno na njima nisu planirane sječe.

Vodozaštitna zona II ima površinu od 285,10 ha i predstavlja zonu ograničenog režima zaštite. U njoj najveću površinu zauzimaju visoke mješovite šume bukve i jеле sa smrćom. Za sastojine unutar druge vodozaštitne zone dozvoljene su sječe ali postoje ograničenja u pogledu intenziteta sječa koji iznosi 15% od postojeće zalihe.

Vodozaštitna zona III ima površinu od 1.021,2 ha i jeste zona blagog režima zaštite. Uspostavlja se najblaži režim zaštite, kojim se izvorište preventivno štiti od hemijskog i drugog zagađenja, čiji bi se eventualni utjecaj mogao nepovoljno odražavati na izvorište u dužem vremenskom periodu. Najviše površine zauzimaju visoke mješovite šume bukve i jеле sa smrćom. Prilikom utvrđivanja plana sječa za sastojine koje se nalaze u okviru III vodozaštitne zone primjenjivani su kriteriji kao za šume proizvodnog karaktera ali se ograničenja uglavnom odnose na primjenu tehnologije rada koja će se koristiti u obavljanju šumarskih aktivnosti.

2.3. Prašuma Crni vrh

Ovdje je riječ o šumi kao ekosistemu, koji je u nestajanju ili je pak veoma rijedak. Ove šume su veoma značajne, jer prezentuju prirodni razvoj šume nekog područja, bez antropogenog utjecaja i jedine su na ovom šumskogospodarskom području. Objekat prašume Crvi Vrh se nalazi na masivu Grmeča, odnosno na njegovom najvišem vrhu 1606 m. Udaljena je od Bosanskog Petrovca u pravcu sjeveroistoka oko 22 km. Prašuma Crni Vrh se prostire na površini od 188,30 ha i obuhvata visoke šume bukve i jele sa smrčom. Sva površina je u kategoriji visoke šume. Obuhvata prema uređivačkoj podjeli dijelove četirii odjela u gospodarskoj jedinici „Grmeč-Bosanski Petrovac“.

Obzirom da se radi o vrlo vrijednom objektu, mjere koje će se provoditi će imati karakter poduzimanja radnji u cilju konzerviranja, obilježavanja i promocije, ovog vrlo značajnog šumskog blaga. Sve sječe bilo kojeg karaktera su strogo zabranjene. Pošto se radi o mješovitoj sastojini lišćara i četinara, postoji opsnost od zaraze četinarskih stabala, pa zbog toga treba pojačati nadzor.

Obilježiti stazu do objekta vidljivim znacima. Također trebalo bi postaviti i stalnu oglednu plohu veličine 100x100 metara unutar prašume. Oko objekta treba obilježiti zaštitni pojas u širini dvije visine prosječnih stabala. U narednim tabelarnim pregledima prikazana je struktura površina za Prašumu Crni vrh.

ŠIRA KATEGORIJA-1000 Visoke šume sa prirodnom obnovom

Gosp.jedinica	Gazdinska klasa	Odsijeci	Površina ha
Grmeč Bosanski Petrovac	1210	ne min	145,146/2,158,159
		min	
		ukupno	188,3
Σ	1000	ne min	188,3
		min	
		ukupno	188,3

2.4. Kanjon Une sa pripadajućom termofilnom vegetacijom

Šume i šumska zemljišta na ovom lokalitetu imaju ključnu ulogu u sprječavanju erozije i odrona kamenog materijala u rijeku Unu. Da nema šume na padinama kanjona, došlo bi do erozije i odrona osulina direktno u rijeku, čime bi došlo do pregrađivanja korita rijeka i uzvodnog nastajanja jezera. Ovo područje spada u kategoriju HCVF-a 4 – Šumska područja koja osiguravaju osnovne prirodne usluge u kritičnim situacijama, odnosno subkategoriju 4b – Šume važne za zaštitu od erozije.

Ovaj lokalitet se nalazi zapadno od grada Bosanski Petrovac, preko sela Bjelaj, radi se o kanjonu rijeke Une uzvodno od Kulen Vakufa. Mjere koje treba preduzimati, sastoje se iz različitih aktivnosti, obzirom na široko prisustvo različitih vegetacijskih formacija, od izdanačkih šuma, preko grmolikih i travnatih zajednica, do goleti i kamenjara. U svakom slučaju treba očuvati zaštitni karakter ovih zajednica. Prema tome forsirati vegetaciju, grmoliku i travnu, koje će svojim korijenom vezati lahko pokretne materijale u nekom bližem vremenu. U izdanačkim šumama termofilnih hrastova, koje zauzimaju najveću površinu, ne predviđaju se nikakve sječe. Dozvoljavaju se jedino sječe u slučaju velikih elementarnih nepogoda, a prije svega požara. Požari su ovdje česti i područje spada u kategoriju visoke opasnosti od požara. Zabranjeno je korištenje osutog materijala od strane lokalnog stanovništva, pogotovo ako prijeti opasnost od njegovog pokretanja i osipanja.

Postavljene su table sa obavještenjem da se radi o zaštićenom području, sa brojem dežurnog telefona, i sa jednostavnom kartom ovog zaštićenog područja, na kojoj su naznačene rijeke, položaji pojedinih vegetacijskih formacija, kao i kratak opis riba koje obitavaju u ovim vodama. Duž eventualnih staza postaviti kante za otpatke koje svojim

oblikom ne odudaraju od okolnog ambijenta. Mora biti naznačeno na tabli, kratkim prikazom, da su bilo kakvi radovi, štetni po okolinu ili narušavaju stabilnost sistema, zabranjeni. Moguća je izgradnja džoging i biciklističkih staza. Redovno praćenje i izvještavanje o stanju u ovom području je obaveza lokalnih čuvara.

U narednom tabelarnom pregledu prikazana je struktura površina za Kanjon Une sa pripadajućom termofilnom vegetacijom.

ŠIRA KATEGORIJA-4000 Izdanačke šume

Gosp.jedinica	Gazdinska klasa		Odjeli -odsijeci	Površina ha
Osjećenica Kulen Vakuf	4111	ne min		
		min	2b	8,6
		ukupno		8,6
	4119	ne min		
		min	15a	12,8
		ukupno		12,8
	4413	ne min	8b	22,3
		min	2c,2d,2e*,8c,9b,9c*3b,14c,15b,16a*16b,17a*18a	426,0
		ukupno		448,3
	4000	ne min		22,3
		min		447,4
		ukupno		469,7

2.5. Skakavac-bazen i izletište

Ovdje je riječ o funkciji šume koje su indirektno, ali životno značajne za čovjeka. U pitanju su šume važne za opskrbu vodom lokalnog stanovništva.

Ovo područje spada u kategoriju HCVF-a 4 – Šumska područja koja osiguravaju osnovne prirodne usluge u kritičnim situacijama, odnosno subkategoriju 4a - Šume važne za opskrbu vodom.

Izvorište, potok, i bazen (akumulacija) „Skakavac“ je glavni snabdjevač pitkom vodom za stanovništvo Mjesne zajednice Skakavac i Suvaja. Nalazi se cca 15 km sjeverozapadno od Bosanskog Petrovca u podnožju planine Grmeč na nadmorskoj visini od 900 m. U uskom pojasu oko samog potoka i bazena nalaze se šume smrče i jele, a u široj okolini mješovite šume bukve i jele sa smrčom.

Gospodarenje šumama koje sadrže ove vrijednosti vrši se u skladu sa Zakonom o šumama, podršku lokalne zajednice i uz striktnu primjenu naučno provjerjenog sistema gospodarenja. Za sastojine u okviru ŠVZV Skakavac-bazen izletište dozvoljene su sječe ali postoje ograničenja u pogledu intenziteta sječa koji iznosi 15% od postojeće zalihe, uz obveznu upotrebu animala kada je u pitanju tehnologija izvoza/iznosa šumskih drvnih sortimenata kao i korištenje bio – razgradivih ulja u svim fazama rada.

U narednoj tabeli prikazana je struktura za ŠVZV Skakavac-bazen i izletište.

1. Spisak površina i sastojina

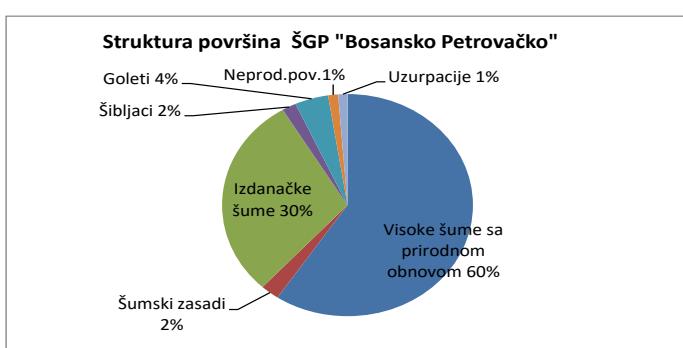
Gosp.jedinica	Gazdinska klasa		Odjeli -odsijeci	Površina ha
Grmeč-Bosanski Petrovac	1210	ne min	46b	9,4
		min		

		ukupno		9,4
1211	ne min	44,45a,46a		196,1
	min			
	ukupno			196,1
	ne min			205,5
1000	min			
	ukupno			205,5
	ne min	45b		1,8
3201	min			
	ukupno			1,8
	ne min			1,8
3000	min			
	ukupno			1,8
	ne min	45c,45d,45e,45f		5,6
6203	min			
	ukupno			5,6
	ne min			5,6
6000	min			
	ukupno			5,6
	ne min	45g		0,2
7605	min			
	ukupno			0,2
	ne min			0,2
7000	min			
	ukupno			0,2
	ne min			
UKUPNO	min			
	ukupno			213,1
	ne min			213,1

3.0. STANJE POVRŠINA

U narednom tabelarnom pregledu prikazano je stanje površima po širim kategorijama šuma, gospodarskim jedinicama i ukupno za šumskogospodarsko područje prema podacima iz šumskogospodarske osnove urađene sa periodom važnosti od 01.01.2014. godine do 31.12.2023.godine.

Struktura površina izražena u procentima:

1.1. Pregled površina po širim kategorijama šuma, gospodarskim jedinicama i za šumskogospodarsko područje

Gazd.klasa \ Gosp.jedinica		Grmeč Krnjeuša 01	Grmeč Bosanski Petrovac 02	Osječenica Bosanski Petrovac 03	Osječenica-Kulen Vakuf 04	ŠGP " Bosanskopetrovačko" 05
1000 Visoke šume sa prirodnom obnovom	ne min	6483.2	9524.1	5431.7	2071.9	23510.9
	min	0	2.9	19.4	0	22.3
	ukupno	6483.2	9527	5451.1	2071.9	23533.2
	sa proc.d.m.	267.3	372.6	90.6	104.5	835
	proc.d.m.	0	0	0	0	0
3000 šumski zasadi	ukupno	267.3	372.6	90.6	104.5	835
	bez proc.d.m.	43.9	72.4	1.9	4.4	122.6
	min	0	0	0	0	0
	ukupno	43.9	72.4	1.9	4.4	122.6
	ukupno	311.2	445	92.5	108.9	957.6
	ne min	311.2	445	92.5	108.9	957.6
	min	0	0	0	0	0
	ukupno	311.2	445	92.5	108.9	957.6
4000 izdanačke šume	ne min	2944.4	4657.6	811.2	2772.4	11185.6
	min	0	0	0	508.3	508.3
	ukupno	2944.4	4657.6	811.2	3280.7	11693.9
5000 šibljaci unutar pojasa šuma	ne min	158.5	265.2	0	299.1	722.8
	min	0	0	0	0	0
	ukupno	158.5	265.2	0	299.1	722.8
6000 goleti unutar pojasa šuma	ne min	762.8	495.8	106.2	336.5	1701.3
	min	0	0	0	5.4	5.4
	ukupno	762.8	495.8	106.2	341.9	1706.7
7000 neproduktivne površine u šumarskom pogledu	ne min	71.3	285.7	76.4	81.1	514.5
	min	0	1.1	1.1	0	2.2
	ukupno	71.3	286.8	77.5	81.1	516.7
1000-7000 ukupno nesporno šumsko zemljište	ne min	10731.4	15673.4	6518	5669.9	38592.7
	min	0	4	20.5	513.7	538.2
	ukupno	10731.4	15677.4	6538.5	6183.6	39103.9
8000 usurpacije	ne min	236.2	118.5	12.2	103.9	470.8
	min	0	0	0	0	0
	ukupno	236.2	118.5	12.2	103.9	470.8
SVEUKUPNO	ne min	10967.6	15791.9	6530.2	5773.8	39063.5
	min	0	4	20.5	513.7	538.2

4.0. STANJE DRVNE ZALIHE, ZAPREMINSKOG PRIRASTA PO VRSTAMA DRVEĆA I KATEGORIJAMA ŠUMA

U narednom tabelarnim pregledima prikazano je stanje drvne zalihe i zapreminskog prirasta po širim kategorijama šuma za šumskogospodarsko područje prema podacima iz šumskogospodarske osnove urađene sa periodom važnosti od 01.01.2014. godine do 31.12.2023.godine.

4.1. VISOKE ŠUME SA PRIRODNOM OBNOVOM

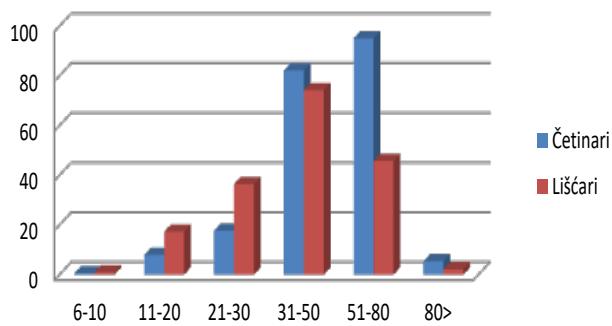
a) Drvna zaliha u m³ (krupno drvo)

Vrsta drveća	Debljinska klasa cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0,58	7,93	17,70	82,10	95,05	5,38	208,73	4907534
Lišćari	1,0	17,29	36,44	74,18	45,75	2,22	176,89	4158812
Ukupno	1,58	25,22	54,14	156,28	140,80	7,60	385,62	9066346

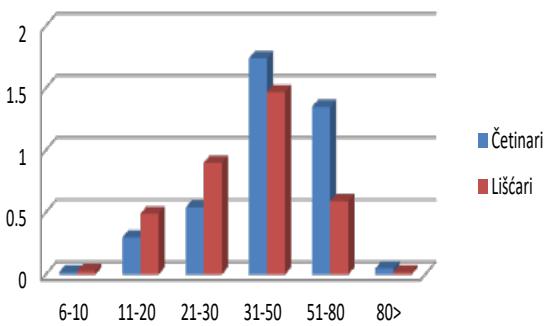
b) Godišnji zapreminske prirast u m³ (krupno drvo)

Vrsta drveća	Debljinska klasa cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0,02	0,30	0,54	1,74	1,35	0,05	4,01	94288
Lišćari	0,03	0,49	0,90	1,47	0,59	0,02	3,49	82108
Ukupno	0,05	0,79	1,44	3,21	1,94	0,07	7,50	176396

Grafički prikaz strukture i veličine
drvne zalihe

Grafički prikaz strukture i veličine
zapreminskog prirasta

4.2. ŠUMSKE KULTURE

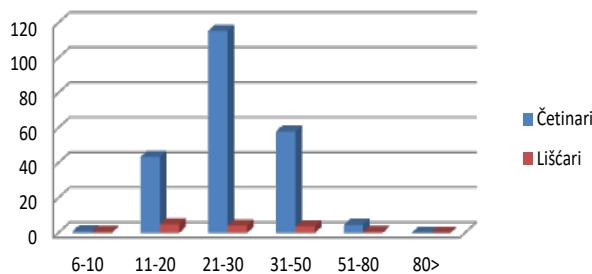
a) Drvna zaliha u m³ (krupno drvo)

Vrste drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0.99	43.39	115.44	58.01	4.59	0	222.41	185715
Lišćari	0.73	4.98	4.22	3.64	0.67	0.08	14.31	11953
Ukupno	1.72	48.37	119.66	61.65	5.26	0.08	236.73	197668

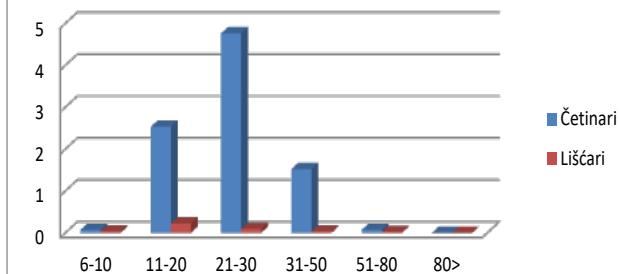
b) Zapreminski prirast u m³ (krupno drvo)

Vrste drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0.07	2.53	4.76	1.52	0.07	0	9.0	7477
Lišćari	0.03	0.22	0.09	0.03	0.02	0	0.4	324
Ukupno	0.10	2.75	4.85	1.55	0.09	0.00	9.30	7801

Grafički prikaz strukture i veličine
drvne zalihe

Grafički prikaz strukture i veličine
zapreminskog prirasta

4.3. IZDANAČKE ŠUME

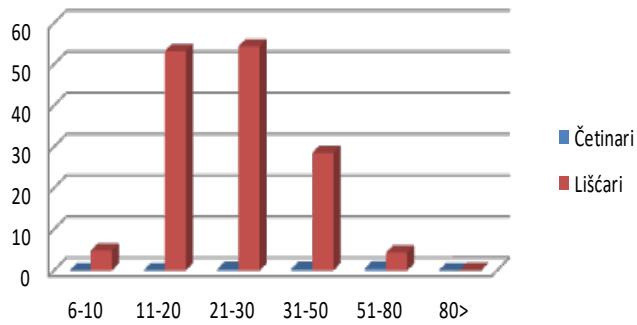
a) Drvna zaliha u m³ (krupno drvo)

Vrste drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0.01	0.04	0.36	0.35	0.54	0.03	1.34	14962
Lišćari	4.85	53.2	54.37	28.54	4.36	0.14	145.46	1627054
Ukupno	4.89	56.56	54.72	29.08	4.39	0.14	146.80	1642015

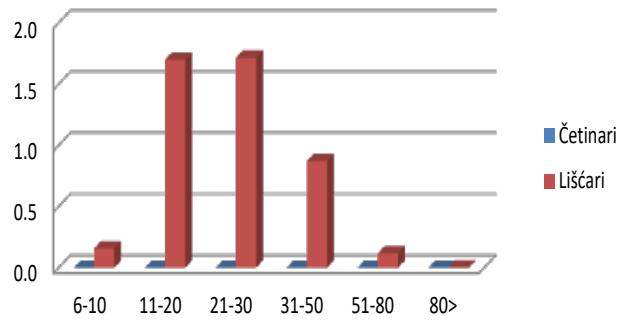
b) Zapreminske priraste u m³ (krupno drvo)

Vrste drvća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Proshek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Lišćari	0.158	1.699	1.716	0.871	0.118	0.002	4.564	51 055
Ukupno	0.158	1.699	1.716	0.871	0.118	0.002	4.564	51 055

Grafički prikaz strukture i veličine
drvne zalihe

Grafički prikaz strukture i veličine
zapreminskog prirasta

5.0. STANJE PUTEVA NA ŠGP "BOSANSKOPETROVAČKO"

STANJE KOMUNIKACIJA I OTVORENOSTI NA DAN 31.12 2014. GODINE

Gospod jedinica	Stanje površina						Stanje postojećih puteva			Red. dužine (šum.i javni putevi)				Otvorenost u km / 1000 ha			
	Visoke šume	Šum. Kult.	Izdan. šume	Šib. l gol	Ost Nep. Pov.	Ukupno	Ukupne dužine			Visoke šume	Izdan. šume	Neob. zem.	Svega	Visoke šume	Izdan. šume	Neobr.s um. zem	Ukupno
							Šumski putevi	Javni putevi	Ukupn o								
"Grmeč Krnjeuša"	6483,2	311,2	2944,4	921,3	71,3	10731,4	73,99	71,97	145,96	81,04	12,04	4,48	97,56	23,18	4,09	13,47	9,11
"Grmeč Bos. Pet."	9527	445	4657,6	761,0	286,8	15677,4	102,83	121,74	224,57	113,17	18,11	7,72	139,00	23,00	3,89	13,36	8,9
"Osječen. Bos. Pet."	5451,1	92,5	811,2	106,2	77,5	6538,5	64,37	65,44	129,81	76,9	0,03	0,46	77,39	23,14	0,04	9,00	11,88
"Osječen. Kul. Vak."	2071,9	108,9	3280,7	641,0	81,1	6183,6	28,54	56,92	85,46	18,54	23,36	7,11	49,01	14,86	7,12	14,58	7,95
ŠGP "Bos. Petr."	23533,2	957,6	11693,9	2429,5	516,7	39103,9	269,73	316,07	585,8	289,6	53,54	19,77	362,96	22,54	4,58	12,80	9,31

6.0. PLANOVI I CILJEVI GOSPODARENJA

Na osnovu utvrđenog stanja šuma, analize i ocjene dosadašnjeg gospodarenja i utvrđenih ciljeva gospodarenja izrađeni su planovi gospodarenja:

- ✓ plan sječa,
- ✓ plan iskorištavanja šuma,
- ✓ plan šumskouzgojnih radova,
- ✓ plan zaštite šuma
- ✓ plan investicija

Za svaku gazdinsku klasu utvrđuju se ciljevi gospodarenja tako da se obezbijedi trajno povećanje prinosa šuma i unaprijede općekorisne funkcije šuma.

Osnovna klasifikaciona jedinica za koju se izrađuju planovi gospodarenja je gazdinska klasa.

Planovi gospodarenja za ostale jedinice planiranja (kategorije šuma, gospodarske jedinice, područje općina te šumskogospodarsko područje) izrađuju se na osnovu planova gospodarenja za gazdinske klase.

Planovi gospodarenja predstavljaju obavezujuće okvire za realizatore ove šumskogodpodarske osnove.

7.0. PLAN SJEČA

PLAN OBIMA SJEČA ZA "BOSANSKO-PETROVAČKO" ŠUMSKOGOSPODARSKO PODRUČJE

OBIM SJEČA PO ŠIRIM KATEGORIJAMA ZA ŠGP „BOSANSKO-PETROVAČKO KATEGORIJA /ŠIFRA/ 1000 /POVRŠINA HA/ 23.210,80 /NAZIV/ VISOKE ŠUME SA PRIRODNOM OBNOVOM

Vrste drveća	Masa krupnog drveta za 10 godina							Prosjek godišnje površini	
	m ³ posjećeno po 1 ha								
	Debljinska klasa u cm								
	5-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Ukupno		
Četinari	0,08	1,21	2,63	11,16	22,02	3,07	40,17	932.471	93.247
Lišćari	0,33	4,51	6,61	12,80	9,95	0,92	35,12	815.119	81.512
Ukupno	0,41	5,71	9,25	23,96	31,98	3,98	75,29	1.747.590	174.759

OBIM SJEČA PO ŠIRIM KATEGORIJAMA ZA ŠGP „BOSANSKO-PETROVAČKO KATEGORIJA /ŠIFRA/ 3000 /POVRŠINA HA/ 835 /NAZIV/ ŠUMSKE KULTURE

Vrste drveća	Masa krupnog drveta za 10 godina							Prosjek godišnje površini	
	m ³ posjećeno po 1 ha								
	Debljinska klasa u cm								
	5-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Ukupno		
Četinari	0,35	7,22	13,13	7,30	0,75		28,75	24.005	2.401
Ukupno	0,35	7,22	13,13	7,30	0,75		28,75	24.005	2.401

**OBIM SJEČA PO ŠIRIM KATEGORIJAMA ZA ŠGP „BOSANSKO-PETROVAČKO
KATEGORIJA /ŠIFRA/ 4000 /POVRŠINA HA/ 11.163,30 /NAZIV/ IZDANAČKE ŠUME**

Vrste drvća	Masa krupnog drveta za 10 godina						Prosjek godišnje Na cijeloj površini		
	m ³ posjećeno po 1 ha								
	Debljinska klasa u cm					Ukupno			
	5-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>			
Lišćari	0,23	2,46	2,69	1,52	0,27	0,01	7,18	80.100	8.010
Ukupno	0,23	2,46	2,69	1,52	0,27	0,01	7,18	80.100	8.010

8.0. PLAN ISKORIŠTAVANJA ŠUMA

Plan iskorištavanja šuma razrađen je za glavne šumske proizvode i ostale šumske proizvode uz prikaz osnovnih osobina primjenjene tehnologije i sredstava za realizaciju proizvodnje.

Plan iskorištavanja šuma za glavne šumske proizvode

Obim i struktura planirane proizvodnje šumskih sortimenata se temelji na planiranom obimu i strukturi sječe drvne mase i kvalitetnoj tehničkoj procjeni drvne mase. Obim i asortiman planirane proizvodnje šumskih drvnih sortimenata je određen na osnovu "Sortimentnih tablica" na bazi krupnog drveta od grupe autora (Drinić P., Matić V., Pavlić J., Stojanović O., Vukmirović V.) u izdanju Šumarskog fakulteta u Sarajevu 1980. godine.

Asortiman je određen po kategorijama šuma za šumskoprivredno područje, za područje gospodarskih jedinica, i za područje općina, na osnovu plana sječa za deset godina. Iako se vidi iz predloženih tabelarnih pregleda plana proizvodnje šumskih drvnih sortimenata, obuhvaćeni su svi sortimenti, po tablicama, odnosno još uvijek važećim standardima.

Već dugi niz godina nema plasmana za šipove, stubove za hmelj i vinograde, motke i kolje isti se i ne proizvode. Uvođenjem armirano-betonskih stubova potražnja za TT i dalekovodnim stubovima od drveta je simbolična.

Manje količine šipova i TT stubova je moguće plasirati kao pilansku oblovinu, veći dio će skupa sa jamskim drvetom i manjim dijelom stubova za hmelj po svemu sudeći naći plasman kao celulozno drvo. Prilikom planiranja prihoda od drveta, prednje činjenice se moraju imati na umu.

U narednom pregledu dat je prikaz drvnih sortimenata po vrstama drveća ukupno za četinare i ukupno za lišćare te procentualno učešće drvnih sortimenata po kategorijama i ukupno na bazi krupnog drveta.

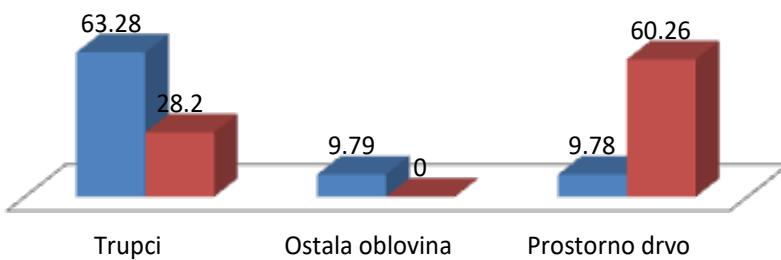
PROIZVODNJA DRVNIH SORTIMENATA PO KATEGORIJAMA ŠUMA

Visoke šume sa prirodnom obnovom

Vrsta sortimenta	<i>četinari</i>			<i>lišćari</i>		
	Za 10 god.	godišnje	%	za 10 god.	godišnje	%
	m ³			m ³		
F i L Trupci	5802	580	0,64	13184	1318	1,64
PT I klase	177785	17778	19,68	28622	2862	3,57
PT II klase	293003	29300	32,44	78453	7845	9,78
PT III klase	95082	9508	10,53	104556	10456	13,03
Trupci	571672	57167	63,28	224815	22481	28,02
ŠIP	8904	980	0,99			
TT	18246	1825	2,02			
Obla građa	33453	3345	3,70			
Sitno TD	27792	2779	3,08			
Ostala oblo.	88396	8840	9,79			
Ukupno oblo.	660068	66007	73,07	224815	22481	28,02
Celuloza	83420	8342	9,23	176675	17667	22,02
Ogrijev I+II+III	4942	494	0,55	306740	30674	38,24
Prostorno drvo	88361	8836	9,78	483415	48342	60,26
Netto sortimenti	748437	74844	82,95	708230	70823	88,29
Otpadak	154913	15491	17,15	93970	9397	11,71
Ukupno	903350	90335	100,00	802200	80220	100,00

Procentualna struktura proizvodnje šumskih drvnih sortimenata za visoke šume sa prirodnom obnovom

■ Četinari ■ Lišćari

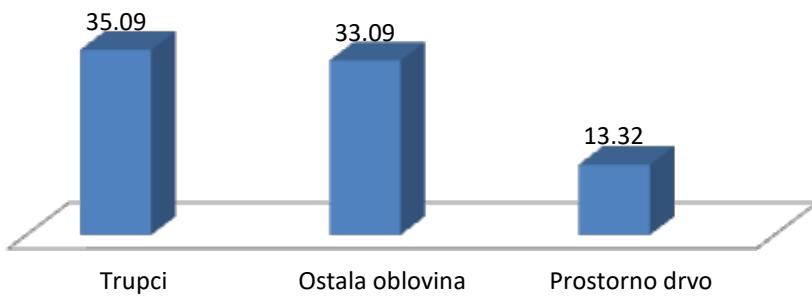
PROIZVODNJA DRVNIH SORTIMENATA PO KATEGORIJAMA ŠUMA

Šumske kulture

Vrsta sortimenta	četinari			lišćari		
	Za 10 god.	godišnje	%	za 10 god.	godišnje	%
	m ³			m ³		
F i L Trupci	21	2	0,09			
PT I klase	1942	194	8,16			
PT II klase	4962	496	20,85			
PT III klase	1426	143	5,99			
Trupci	8350	835	35,09			
ŠIP	159	16	0,67			
TT	1875	187	7,88			
Obla građa	4752	475	19,97			
Sitno TD	2966	297	12,46			
Ostala oblo.	7877	788	33,09			
Ukupno oblo.	16227	1623	68,18			
Celuloza	2977	298	12,51			
Ogrijev I+II+III	194	19	0,82			
Prostorno drvo	3171	317	13,32			
Netto sortimenti	19398	1940	81,50			
Otpadak	4402	440	18,50			
Ukupno	23800	2380	100			

Procentualna struktura proizvodnje šumskihdrvnihsortimenata za šumske kulture

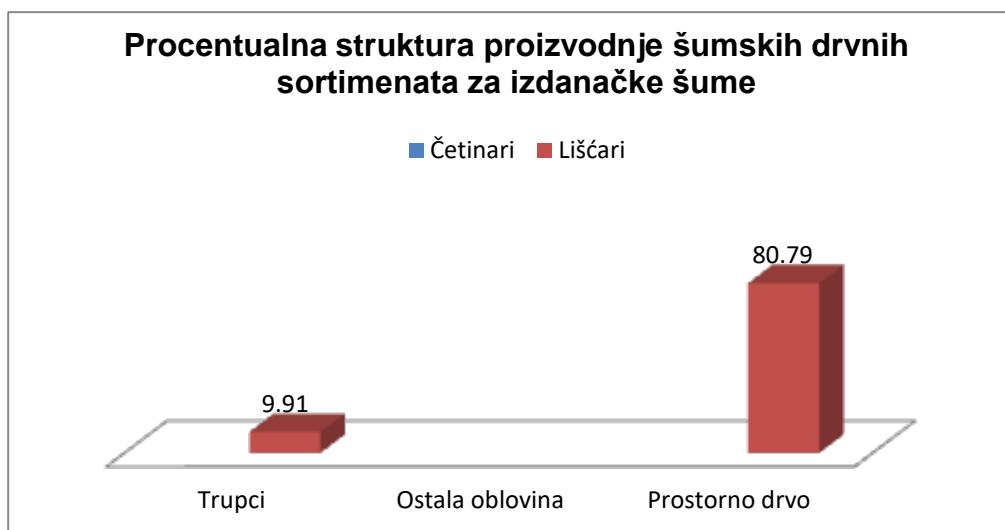
■ Četinari ■ Lišćari

PROIZVODNJA DRVNIH SORTIMENATA PO KATEGORIJAMA ŠUMA

Izdanačke šume

Vrsta sortimenta	četinari			lišćari		
	Za 10 god.	godišnje	%	za 10 god.	godišnje	%
	m ³			m ³		
F i L Trupci				60	6	
PT I klase				350	35	0,44
PT II klase				2975	298	3,71
PT III klase				4551	455	5,68
Trupci				7936	794	9,91
ŠIP						
TT						
Obla građa						
Sitno TD						
Ostala oblo.						
Ukupno oblo.				7936	794	9,91
Celuloza				23948	2395	29,90
Ogrijev I+II+III				40766	4077	50,89
Prostorno drvo				64715	6471	80,79
Netto sortimenti				72651	7265	90,70
Otpadak				7449	745	9,30
Ukupno				80100	8010	100

Plan iskorištanja sekundarnih šumskih proizvoda

Samoniklo ljekovito bilje, šumski plodovi, gljive i ostalo

U dosadašnjem korištenju prirodnih resursa šumarstva kao privredne grane, dominantnu ulogu ima proizvodnja i korištenje drveta, dok se ostalim mogućnostima korištenja šuma i šumskog kompleksa nije dovoljno poklanjalo pažnje. Ovakav odnos je neshvatljiv naročito u sadašnjim uslovima privređivanja kada okolnosti zahtjevaju korištenje svih raspoloživih resursa sa kojima šumarstvo raspolaže. Savremena farmaceutska, kozmetička i prehrambena industrija u novije vrijeme sve više koriste samoniklo ljekovito bilje, plodove, gljive i ostalo, u tehnološkom procesu proizvodnje. Otkupne cijene sporednih šumskih proizvoda omogućavaju, uz dobru organizaciju, racionalno sakupljanje, sušenje, distribuciju i dodatnu zaradu u šumarstvu. Svakako da bavljenje poslovima na sakupljanju sušenju, doradi i distribuciji ljekovitog bilja, šumskih plodova, gljiva i ostalog, zahtjeva ozbiljan stručan i organizovan rad, pa u tom smislu treba sačiniti poseban program-studiju koji bi uglavnom obuhvatio:

- Izbor komercijalnih vrsta ljekovitog bilja, gljiva, šumskih plodova i ostalih sporednih proizvoda sa kojima raspolaže šumskogospodarsko područje,
- Izbor lokacije za otkup i uskladištenje,
- Izbor najpovoljnije lokacije za podizanje sušare i
- Izrada organizacije i sistematizacije radnih mjeseta.

9.0. PLAN UZGAJANJA ŠUMA

Obim i vrsta šumsko-uzgojnih radova određuju se na temelju stanja šuma i šumskih zemljišta tehničkih ciljeva gazdinskih klasa, a utvrđuje se po gazdinskim klasama po vrsti i obimu radova za visoke šume sa prirodnom obnovom, šumske kulture, izdanačke šume i neobrasle površine sposobne za pošumljavanje.

U gazdinskim klasam visokih šuma sa prirodnom obnovom u kojima je tehničkim ciljem gazdinskih klasa određen skupinasto-preborni sistem obim pošumljavanja planira se prema površini sjećina s obzirom na dužinu turnusa i pretpostavljenog podmladnog razdoblja, taksacionog podatka o zastupljenosti podmlatka i procijenjene površine koju treba pošumiti.

VRSTA I OBIM ŠUMSKO-UZGOJNIH RADOVA

Za naredni uredajni period na Unskom ŠGP-u šumsko-uzgojni radovi koji se planiraju po gazdinskim klasama svrstavaju se u kategorije šuma i sumiraju za cijelo područje a prema vrsti radova dijele se na:

1. Pošumljavanje sadnjom sadnica koja se predviđa
  - u visokim šumama sa prirodnom obnovom pošumljavanje na skupinama primjeni skupinasto-prebornog sistema sjeća
  - u pošumljavanju šibljaka i goleti u pojasu šuma različitih staništa
  -

2. Popunjavanje prirodnog podmaltka

- dolazi u obzir na mjestima gdje je uspjeh sadnje slab
- u visokim šumama gdje je primijenjen skupinasto-preborni sistem sječa gdje se primjenjuje podmlađivanje oplodnim sjećama, a uspjeh nije zadovoljavajući
- u visokim šumama gdje se primjenjuje sistem prebornih i skupinasto-prebornih sječa, gdje je prirodno podmlađivanje slabije

3. Njega šumske kulture

- u postojećim kulturama ispod taksacione granice
- u visokim šumama na formiranim pošumljenim skupinama
- na novopodignutim šumskim kulturama na goletima

4. Njega prirodnog podmlatka

- u visokim šumama sa prirodnom obnovom

PLAN ŠUMSKO-UZGOJNIH RADOVA ZA 10 GODINA PO GAZDINSKIM KLASAMA I ŠIRIM KATEGORIJAMA. ZA ŠGP „BOSANSKO – PETROVAČKO“

Obim pošumljavanja u visokim šumama sa prirodnom obnovom

GK	Pov. GK	POŠUMLJAVANJE			POPUNJAVAњE PRIROD. PODMLATKA			POPUNJAVAњE ZASADA KULTURA			UKUPNO SADNJA			NJEG. ZAS. (KUL.)	NJEGA PRIR. POD.
		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k			
			Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.	ha	ha
1101	1123.1	18.7	46.8	0	0.4	1	0	2.2	5.6	0	53.4	53.4	0	20.9	22.5
1111	143.5	2.4	6	0	0.02	0.04	0	0.3	0.7	0	6.8	6.8	0	2.7	2.9
1113	71.3	1.2	0.6	2.4	0.06	0.03	0.1	0.1	0.1	0.3	0.7	0.7	2.8	1.3	1.4
1116	2472.6	41.2	51.5	51.5	1.1	1.4	1.4	4.9	6.2	6.2	59.1	59.1	59.1	46.1	49.5
1117	381.2	6.3	4.7	11	0.1	0.1	0.2	0.8	0.6	1.3	5.4	5.4	12.5	7.1	7.6
1201	1956	32.6	48.9	32.6	1.6	2.4	1.6	3.9	5.9	3.9	57.1	57.1	38.1	36.5	39.1
1202	196.5	3.3	3.3	5	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.6	3.9	3.9	6	3.7	3.9
1210	3523.6	58.7	117.4	29.4	6.2	12.3	3.1	7	14.1	3.5	143.8	143.8	36	65.7	70.5
1211	11932	198.9	348.1	149.2	14.3	25.1	10.8	23.9	41.8	17.9	414.9	414.9	177.9	222.8	238.6
1224	555.9	9.2	20.7	2.3	0.9	2	0.2	1.1	2.5	0.3	25.2	25.2	2.8	10.3	11.1
1225	966.8	16.1	32.2	8	1.5	2.9	0.7	1.9	3.9	1	39	39	9.7	18	19.3
1000	23322.6	388.6	680.2	219.4	26.4	47.5	18.5	46.6	81.6	35	809.3	809.3	344.9	435.2	466.4

**PLAN ŠUMSKO-UZGOJNIH RADOVA ZA 10 GODINA PO GAZDINSKIM KLASAMA I
ŠIRIM KATEGORIJAMA. ZA ŠGP „BOSANSKO – PETROVAČKO“**

Obim šumsko-uzgojnih radova šumskih kultura

GK	Pov. GK	POŠUMLJAVANJE			POPUNJAVAњE PRIROD. PODMLATKA			POPUNJAVAњE ZASADA KULTURA			UKUPNO SADNJA			NJEG. ZAS. (KUL.)	NJEGA PRIR. POD.
		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k			
			Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.	ha	ha
3110	3.7							0.6	1.5	0	0.6	1.5	0	3.7	0
3220	18.3							2.7	6.7	0	2.7	6.7	0	18.3	0
3411	100.6							15.1	37.7	0	15.1	37.8	0	100.6	0
3000	122.6							18.4	46	0	18.4	46	0	122.6	0

**PLAN ŠUMSKO-UZGOJNIH RADOVA ZA 10 GODINA PO GAZDINSKIM KLASAMA I
ŠIRIM KATEGORIJAMA. ZA ŠGO „BOSANSKO – PETROVAČKO“**

Obim šumsko-uzgojnih radova u izdanačkim šumama

GK	Pov. GK	POŠUMLJAVANJE			POPUNJAVAњE PRIROD. PODMLATKA			POPUNJAVAњE ZASADA KULTURA			UKUPNO SADNJA			NJEG. ZAS. (KUL.)	NJEGA PRIR. POD.
		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k			
			Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.	ha	ha
4111	109.4	1.8	4.5	0				0.2	0.5	0	2	5	0	2	0
4112	668.6	11.1	27.7	0				1.3	3.3	0	12.4	31	0	12.4	0
4119	3420.9	57	142.5	0				6.8	17.1	0	63.8	159.6	0	63.8	0
4122	95.7	1.6	4	0				0.2	0.5	0	1.8	4.5	0	1.8	0
4412	211	3.5	8.7	0				0.4	1.1	0	3.9	9.8	0	3.9	0
4413	6680	111	278.3	0				13.4	33.4	0	125	311.7	0	124.7	0
4000	11185.6	186.3	465.7	0				22.3	55.9	0	209	521.6	0	208.6	0

**PLAN ŠUMSKO-UZGOJNIH RADOVA ZA 10 GODINA PO GAZDINSKIM KLASAMA I
ŠIRIM KATEGORIJAMA. ZA ŠGO „BOSANSKO – PETROVAČKO“**

Obim šumsko-uzgojnih radova u šibljacima

GK	Pov. GK	POŠUMLJAVANJE			POPUNJAVAњE PRIROD. PODMLATKA			POPUNJAVAњE ZASADA KULTURA			UKUPNO SADNJA			NJEG. ZAS. (KUL.)	NJEGA PRIR. POD.
		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k			
			Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.	ha	ha
5103	12.1	3	5.2	2.2				0.4	0.6	0.3	3.4	5.8	2.5	3.4	0
5104	11.6	3	5.2	2.2				0.4	0.6	0.3	3.4	5.8	2.5	3.4	0
5203	99.5	6	10.5	4.5				0.7	1.3	0.5	6.7	11.8	5	6.7	0
5204	80.8	6	10.5	4.5				0.7	1.3	0.5	6.7	11.8	5	6.7	0
5403	13.5	3	5.2	2.2				0.4	0.6	0.3	3.4	5.8	2.5	3.4	0
5404	505.3	9	15.9	6.9				1	1.9	0.8	10	17.8	7	10	0
5000	722.8	30	52.5	22.5				3.6	6.3	2.7	33.6	58.8	25.2	33.6	0

PLAN ŠUMSKO-UZGOJNIH RADOVA ZA 10 GODINA PO GAZDINSKIM KLASAMA I ŠIRIM KATEGORIJAMA. ZA ŠGO „BOSANSKO – PETROVAČKO“

Obim šumsko-uzgojnih radova goleti

GK	Pov. GK	POŠUMLJAVANJE			POPUNJAVANJE PRIROD. PODMLATKA		POPUNJAVANJE ZASADA KULTURA			UKUPNO SADNJA			NJEG. ZAS. (KUL.)	NJEGA PRIR. POD.	
		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k			
			Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.	ha	ha
6103	39.0	6	10.5	4.5				0.7	1.3	0.5	6.7	11.8	5	6.7	0
6104	42.9	6	10.5	4.5				0.7	1.3	0.5	6.7	11.8	5	6.7	0
6203	490.9	11	19.2	8.2				1.3	2.3	1	12.3	21.5	9.2	12.3	0
6204	24.5	5	8.8	3.8				0.6	1	0.5	5.6	9.8	4.3	5.6	0
6403	5.7	1	1.7	0.7				0.2	0.2	0.1	1.2	1.9	0.8	1.2	0
6404	1098.3	21	36.8	15.8				2.5	4.4	1.9	23.5	41.2	17.7	23.5	0
6000	1701.3	50	87.5	37.5				6	10.5	4.5	56	98	42	56	0

10.0. PLAN ZAŠTITE ŠUMA

Sve mjere na zaštiti šuma moraju se provoditi u toku cijele godine, zavisno od opasnosti koja je potencijalno moguća za dati period i zavisno od stepena ugroženosti šuma od biotskih i abiotiskih faktora.

Plan zaštite šuma utvrđuje se za ŠGP kao cjelinu. Planom se utvrđuju: štetočine, uzročnici bolesti i drugi štetni faktori od značaja za zdravstveno stanje i stepen oštećenosti šuma, mjere koje će se provoditi u cilju zaštite šuma i šumskih zasada te uslovi koji će se obezbijediti za njegovo izvršenje (čl. 55 Pravilnika o elementima za izradu ŠGO).

Zakonska obaveza za izradu plana za zaštitu šuma proističe iz članova 2,11,12,18,19 i 23 Uredbe o šumama i član 55 i 56 Pravilnika o elementima za izradu ŠGO u sklopu integralne zaštite šuma, kao jednog od važnih uslova za uspješno gazdovanje šumama.

Plan zaštite šuma sadrži odvojene cjeline koje se odnose na zaštitu šuma i šumskih zasada od:

- insekata i drugih životinja (glodari, ptice, stoka, divljač...),
- uzročnika bolesti,
- požara,
- drugih štetnih faktora (abiotiski, antropogeni i drugih).

11.0. PLAN INVESTICIJA

Za realizaciju planova ŠGO potrebno je obezbijediti finansijska sredstva za biološku obnovu šuma, kao i za tehničko opremanje, te ostala ulaganja investicijskog karaktera koja se prema čl. 58 važećeg Pravilnika o elementima ŠGO utvrđuju za šumskogospodarsko područje kao suma potrebnih ulaganja za realizaciju planova ŠGO i sadržava:

- plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva,
- plan izgradnje ostalih objekata potrebnih za gospodarenje šumama,
- plan nabavki mehanizacije i druge opreme investicijskog karaktera,
- plan ostalih investicijskih ulaganja.

11.1. Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva

Od stepena otvorenosti područja, ovisi uspješna realizacija provođenja planova ŠGO, te se za naredno uređajno razdoblje planira izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih puteva. Pored važnosti koju putna mreža ima u gospodarenju šumama tu je i navedena socijalna funkcija, jer putevi pored otvaranja šuma i šumskog tla povezuju mnoga seoska naselja i uključuju ih u globalnu mrežu prometnica. Polazeći od postojećeg stanja svih javnih i šumskih prometnica i otvorenosti pojedinih gospodarskih jedinica kao i područja u cijelosti, te stanja drvnih zaliha gazdinskih klasa i potreba za realizacijom ostalih planova osnove planirani su novi putni pravci koje treba izgraditi u narednom uređajnom periodu ili izvršiti rekonstrukciju i dogradnju postojećih puteva. Dužina novoplaniranih puteva i prometnica predviđenih za rekonstrukciju ovisiti će od veličine sredstava izdvojenih za biološku obnovu šuma.

Gosp. Jedinica	Dionica	Naziv puta ili odjela koji se otvaraju	Ukupno put u km.
Grmeč-Krnjeuša	1	Put Vodice odjeli: (36.37.31.30.29/2)	2.9
	2	Bujadljive uvale-Javornjača, odjeli (77,78,79/1,79/2, 80,81/1)	3.25
	3	Javornjača-Prisjeka, odjeli (73.74.81/1.81/2.82.88	3.23
	4	Jevića bunar -Greda, odjeli (63, 56/2, 59/2, 59/1, 57)	2.12
	5	Krak u odjel 103/1	2.28
	6	Krak u odjel 105/2	1.49
Ukupno G.J. "Grmeč-Krnjeuša"			3.3
Grmeč-Bos.Petrovac	7	Mijine barake	0.8
	8	Marijanovića Palež-Ravni palež, odjeli (171,183,181,182,179,)	2.4
	9	Skakavačko Međugorje-Suvi vrh, odjeli (30,31,25,23,22)	4.4
	10	Tisovac, odjeli (122,118,119,117,121,120)	3.8
	11	Odjeli (162,174,173,163)	1.6
	12	Odjeli (162,160,159)	1.3
Ukupno G.J. "Grmeč-Bos.Petrovac"			14.3

Gosp. Jedinica	Dionica	Naziv puta ili odjela koji se otvaraju	Ukupno put u km.
Osječenica-Bos.Petrovac	13	Vijina pećina -odjeli (40,41,42)	2.04
	14	Kalabina strana-Rakića dolina, odjeli (6,5/2,59/2,58/2,57/2,56/2,55,54/3,54/1)	5.1
Ukupno G.J. "Osječenica-Bos.Petrovac"			
Osječenica-K.Vakuf	15	Čava-Prkosi, odjeli (119,118/1,118/2,123)	3.49
	14	Krak u odjel 109	1.25
Sveukupno ŠGP Bosansko-Petrovačko			41.45

11.2 Investicijska ulaganja u biološku obnovu šuma

Sredstva za biološku obnovu šuma obezbjeđuje korisnik državnih šuma za radove i opremu utvrđene člankom 7. st. 1 i 2 Uredbe o šumama i ne mogu se koristiti u druge svrhe niti preljevati na drugo ŠGP a neutrošena sredstva izdvojena za ovu svrhu prenose se u narednu godinu i koriste se na način utvrđen citiranom Uredbom, od kojih se za naredno uređajno razdoblje planira.

BIOLOŠKA OBNOVA ŠUMA

Da bi se obezbjedio kontinuitet gospodarenja šumama, uredba o šumama (Član 33 i 47) obavezuje gospodarska društva kojima je povjerenog gospodarenje ovim nacionalnim resursom, da po stopi od najmanje **7% godišnje** izdvajaju finansijska sredstva u vidu naknade za korištenje državnih šuma ostvarena prodajom drvnih sortimenata, po prosječnoj godišnjoj cijeni sortimenata na panju, kao i prihoda ostvarenih prodajom ne drvnih šumskega proizvoda i uplaćuju po propisu čl. 47 Uredbe i iz prihoda od drveta i sekundarnih šumskega proizvoda financirati izvršenje sljedećih članova:

- Plana izgradnje šumskega kamionskog puteva,
- Plana šumske-uzgojnih radova,
- Plana korištenja sekundarnih šumskega proizvoda,
- Plana zaštite šuma,
- Ostala ulaganja.

1. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA ŠUMSKIH KAMIONSKIH PUTEVA

Planirana vrsta radova	Predračunska vrijednost u (KM)
Izgradnja novih puteva 41,45 km	6 217 500
Održavanje vlaka i puteva (procjena)	100 000
Ukupna vrijednost investicija za 10 god.	6 317 500
Prosječna godišnja vrijednost investicija	631750

2. ULAGANJA U OSTALE OBJEKTE

Planirana vrsta radova	Predračunska vrijednost u (KM)
Izgradnja montažnih kuća na radilištima (4 kom.)	12 500
Ukupna vrijednost investicija za 10 god.	50 000
Prosječna godišnja vrijednost investicija	5 000

3. ŠUMSKO-UZGOJNI RADOVI

Planirana vrsta radova	Predračunska vrijednost u (KM)
Pošumljavanje	1 375 290
Popunjavanje prirodnog podmlatka	55 440
Popunjavanje kultura	177 320
Njega zasada (kultura) prosječno sve faze	601 440
Njega prirodnog podmlatka	191 220
Ukupna vrijednost investicija za 10 god.	2 400 710
Prosječna godišnja vrijednost investicija	240 071

4. ULAGANJA U OPREMU

Planirana vrsta radova	Predračunska vrijednost u (KM)
Motorne pile	10 000
Kombi bus (1+8)	140 000
Cirkulari za čišćenje zasada i šikara	10 000
Makaze za kresanje grana	5 000
Ručni alati	2 000
Ukupna vrijednost investicija za 10 god.	167 000
Prosječna godišnja vrijednost investicija	16 700

5. REKAPITULACIJA INVESTICIJA ZA NAREDNI UREĐAJNI PERIOD

Planirana investicijska ulaganja	Ukupno za 10 god.	Prosječno godišnje
Izgradnja puteva i mostova	6 317 500	631 750
Izgradnja montažnih kuća na radilištima	50 000	5 000
Šumsko-uzgojni radovi	2 400 710	240 071
Zaštita šuma	150 000	15 000
Iskorištavanje šuma	1 530 000	153 000
Priprema proizvodnje	135 000	13 500
Ostala ulaganja	182 000	18 200
Ukupno:	10 765 210	1 076 521

FINANSIRANJA

Finansiranja realizacije planova osnove kao planirana investiciona ulaganja će se obezbjediti iz ostvarenih prihoda, izdvojenih sredstava amortizacije osnovnih sredstava i ostvarene dobiti.

BILANS POSLOVANJA

Upotrebljom planiranih prihoda i rashoda se može procijeniti očekivani finansijski rezultat:

-Ukupni godišnji prihod 14.602.774,00 KM

-Ukupni godišnji rashod 10.019.563,00 KM

-Razlika–Dobit/Gubitak 4.583.211,00 KM

-Porez na dobit (10+1%) 504.153,21 KM

-Čista dobit 4 079 057,79KM.

Očekivana dobit se može promjeniti što uveliko zavisi od realizatora osnove ŠPD "Unsko-sanske šume" kao i uslova – poslovnog ambijenta u toku uređajnog perioda (primjene ŠGO).

Raspored dobiti će svojom odlukom odrediti ŠPD "Unsko-sanske šume", a predviđena investiciona ulaganja bi trebala predstavljati prioritet, jer su predpostavka za ostvarivanje pozitivnih rezultata i realizaciju osnove u potpunosti.

Iz prethodnih pokazatelja možemo konstatovati da se realizacijom planova osnove mogu očekivati pozitivni finansijski rezultati.

ŠPD "UNSKO-SANSKE ŠUME"

